

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48

„Kraszin”

(In.) A liberális ingujra vetkezett publicistái — harmincnyolc fokos melegben — vezércikkeket izdának ki a szerkesztőségi asztalok mellett... Tultéve magukat füledtségen és hőtűtán, átszárnyalják az európai kánikulát s a „neoliberális” emberszeretett jégtábláiról másfélhasós szentenciákat küldözgetnek az olvasók önség felé. Azt képzelik, hogy a destrukció kis hajótöröttjeinek még az uborkaszegény forróságban is joguk van sarki expedíciót rendezni a „világproblémák” jégtörmelékei közé s az „eszmei” szölamok szárnyain maguk is felülthetik azt a bizonyos soffór-kabátot, amelyet Keyserling gróf a modern-típusu nagyot-akarók egyenruhájának nevez...

A liberális eszmevilága kint csatangol a jéghegyek között és minden kis luftballon-szerkesztő arról a hősi vállalkozásról beszél, mellyel egy orosz jégtörő-hajó megmentette az olaszok életét. Szinte látjuk a kutyanyelvekre kiszajtott könnycseppeket, miket a „Kraszin” név elgondolása minden kis tinta-nobile szeméből odacsöppent a vezércikk-sorokra s megérezzük az olvasók hangulatát, mely kiváltódik az emberszeretett hatása alatt: „*Ime, a kommunista Oroszország önfeláldozó bátorság-oral harcol a fasziszta Oroszorszá-ért...*” „*Amíg itthon, az életbiztonság kellős közepén apró-cseprő világnézeti harcok marangolják az emberséget, odafönt jár-ke a Kraszin és Csuznovszky kapitány szivesen meghal egy maroknyi olasz hőseletéért...*” „*A fasziszta olaszok Szent Péter keresztjét helyezték el az északi sarkon s egy hónap múlva már Krisztus-tagadó, kommunisták mentek el értük az emberszeretett nevében...*”

Ha e sorokat olvassuk, magunk is meghatódunk és úgy érezzük, hogy 100 fokon felül, vagy —35 fokon alul megszűnik minden világnézeti különbség. A tüzvészek izzó melegében, a sarki jéghegyek kietlen bucái között nincs többé olasz és orosz, nincsen „Kraszin” és „Italia”, csak ember és ember és ember... S hogy ez a nagy liberális igazság (!) köz-tudomásra juthatott, hogy valahány baloldali vezércikkirő lézeng e földkerekségen, mindenik szemrehányást tehet Nobilenek, vagy akár Mussolini-nek, az kizárólag a Kraszinnek kö-szönhető. Végre egy jégtörő hajó, mely megtöri a jeget és bemutatja az emberi haladás, a modern szocialis fejlődés nagyszerűségét... S amikor illyesféléről hallunk, szinte látjuk lelki szemünkkel, hogy a Vigleri- és Malgreen-csoportok közepében feltartóztatlanul siet egy roppant-nagy hajó. Vörvörös testét főhéher jégmezőkbe furja és piroslobogós orránál büszkén nézdelődik egy Lenin-vágásu ellen-Mussolini. A jégtáblán gubbaszt a fasziszta Olasz ország. Fázik, didereg s minden kis porcikája reszket. De ime, az erős és páncélos szovjet, a nagy és hatalmas jégtörő „Kraszin” megmenti elárvult életét...

A liberális északarki allegóriája tegnap estére végső kudarcot vallott. Kiderült, hogy a „Kraszin”-nak annyi köze van a kommunista szovjethez, mint bizonyos napilapoknak a világnézeti meggyőződéshez. A hajó építője, Makarov admirális, ki lehetővé tette, hogy egy jégtörő hajó a maga gígászi méreteivel és nagyszerű technikai felszerelésével megmenthesse a sarki hajótöröttek életét, a cári Oroszország egyik legmarkánsabb és legkonzervatívabb egyénisége volt. A gyilkos bolsevik szovjet nyolc évvel ezelőtt megölette és azok a hajósok, akik most bámulatraméltó elszántsággal törnek a sarki jeget, egyszer már mindnyájan megzúzódtak a szovjet-bitangóság zátonyán. Csuznovszky kapitányt szintén nem faragták holmi Trotszkij-gyalulta akasztófából: mint ellenfor-

radalmi tiszt ő is megjárta már a véstörvényszékek kálváriáját... A liberálisnak tehát annyi vigasztalása sem lehet, hogy a Kraszinon keresztül tízmillió ember gyilkosait kinevezhesse öt-hat sarkvidéki utas megmentőnek. Nem, mert az északi sark körül épen ellenkezője történik annak, amiről most a liberálisok irnak. Jégtáblák fölött és szelorkánok forgatagában a nacionalista önéret, fajszeretett és nemzeti büszkeség-vágy harcol a világdicsőségért. Az egyik halálba rohan, hogy elsőnek dobja le nemzete lobogóját az északi sarkra. A másikat fűti a lelkesedés, hogy felfedezéseivel hazája hírnevét növelje naggyá s amikor menteni kell a hajótörötteket, nyolc-tíz nemzet fiait kelnek fel nemes versengésre, hogy a maguk hajónak s nemzetének könyvelhessék el önfeláldozásuk és

emberszeretett tettekrezségük dicsőségét.

Ezt persze nem tudják megérteni a tuloldalón és harmincnyolc fokos kánikulában is „hideg tárgyilagossággal” méregetik a liberális rosszul értelmezett és kótyagos teóriáit. Nem tudják talán, vagy nem is akarják megérteni, hogy a „Kraszin” még nem töltötte be hivatását és minden bizonyjal eljön az idő, amikor a nacionalista megújodásnak hatalmas jégtörői, ezek a hánykódó sarki száműzöttek, belefurják testüket a hideg és lélekfagyasztó dermedtségbe, hogy összezuzzák az emberi nagyképiúség és lelkiismeretlenség idejémulta hazugságait.

Hisszük, hogy akkor majd nem lesz több világnézeti uborkaszegény s a liberális lapoknak is elmege a kedvük vezércikkét írni...

Szerdán hajnalban leégett az államvasutak Andrassy-uti palotájának tetőzete és negyedik emelete

Öt óráig tartó borzalmas tüzvész a fővárosban — Összeomlott a palota két lépcsőháza
Elégtek a mérnöki hivatal műszerei — Husz tüzoltó megsebesült, egy megvakult

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán hajnalban ismét hatalmas tüzvész pusztított Budapesten. Hajnali 4 óra előtt jelentették a tüzoltóság-nak, hogy kigyulladt és nagy lánggal ég a MÁV igazgatóságának Andrassy-uti palotája.

A tüzoltóságot nyomban alármozgatták és már néhány perc múlva idegtépő szirénázással robogtak ki a tűz színhelyére a központi V., VI. és VIII. kerületi tüzoltóság motoros-fecskendői és szerkocsijai. Breuer Szilárd főparancsnok vezetésével. Mire a tüzoltók a helyszínre érkeztek, már emeletes lángok törtek elő a MÁV palotájának bádoftetéjéből. Néhány perc múlva már többszáz hektoliternyi víztömeg zudult a fecskendőkől az épület égő tetéjére. Először még hatalmasabb láng és tüzfelhő csapott az ég felé, de több órási oltási munka után már csak az izzó zsarátnok tüze harapózott lassan-lassan tovább.

Leégett a negyedik emelet

A MÁV igazgatóság barokk-stilusu palotája siralmas látványt nyújtott a tüzvész alatt. A tető nagy része, bár öt vezetéken keresztül zuditották rá a vizet, reggel 9 órára teljesen leégett s a negyedik emeleten levő mérnöki hivatal egész berendezése az okirattárral együtt elpusztult. Az abalküvegek ezer és ezer darabokra pattantak szét s a bádoffedél elolvadt az irtózatos hőségben. Az Andrassy-ut-at természetesen ellepte a tömeg, ugyanarra, hogy kétszáz főnyi rendőri karhatalmat kellett kivezénielni a rend helyreállítására. A tüzet óriási erőfeszítéssel tíz órára lehetett csak elfojtani, de a tetőzete hátsó része még ekkor is nagy lánggal égett.

A tüzoltók hősiessége

A budapesti tüzoltóság önfeláldozásban és hősiességben önmagát multa felül. Az égő ház előtt egész seférg mentőautó táborozott, hogy a

megsebesült és öszeégett tüzoltókat első segélyben részesítsék. Voltak tüzoltók, akik összeroncolt térdel, bekötözött kezekkel folytatták tovább a munkát. A tüzoltók hősiességeit rendkívül megnehezítette, hogy a palota két lépcsőháza összeomlott és csak tolólétrákon közelíthették meg a mérnöki hivatal lángbaborult negyedik emeleti helyiségeit, melybe az összes államvasuti tervrajzok és műszerek is benne-étek.

Kaszári tüzoltó megvakult

Kilenc óra tájban az egyik hivatali szobából, melyet már teljesen elborított a füst, segítség kiáltások hallatszottak. Egyszerre hat-hét tüzoltó rohant a helyiségbe s a romok alól sikerült kihuzni Kaszári Ferenc nevű társukat, az V. kerületi tüzör-ség egyik legbátrabb emberét. A szoba leszakadt mennyezete ráesett Kaszári fejére és olyan súlyos sérüléseket ejtett rajta, hogy egyik szemét is elvesztette. A szerencsétlenül járt tüzoltót létrán hozták le a magasból s azonnal beszállították a Rókus-kórházba, ahol gondos ápolás alá vették és meg is operálták.

Kivüle még 20 tüzoltó sebesült meg.

Kilakoltatják az épületet

A tüzvész elfojtása után a rendőrség szakértői szemlét tartott és megállapították, hogy a teljesen átázott és leégett negyedik emelet veszélyessé vált az ott-tartózkodók számára. Az első lépés is átázott és leomlása minden pillanatban várható. A rendőrség még a délelőtt folyamán kilakoltatta az egész épületet, csupán néhány tüzoltó maradt a helyszínen, akik a fel-felgyulladó zsarátnokokat oltogatják. A veszélyes helyek alátámasztása szerdán délre elkészült s a MÁV egyes osztályai a nyugati és keleti frontokon ismét megkezdtek működésüket. Ujabb jelentés szerint a kár butorokban aránylag csekély s az elégett

akták nagy része is könnyű szerrel pótolható.

Még nem tudni a tűz okát

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy kedden estig tetőjavító munkások dolgoztak a palota tetőzeten és valószínű, hogy egy eldobott cigarettavégtől gyulladt meg az amugy is felmelegedett épület. Nincs kizárva, hogy bűnös kezek okozták a tüzet és ezért a rendőrség bűnügyi osztályára harminc munkást állítottak elő, akiknek kihallgatását megkezdették.

Desseffy kereskedelmi miniszteri államtitkár kijelentette, hogy eddig még nem lehetett pontosan megállapítani, hogy a tűz és az oltási munkálatok következtében mennyi a kár. — Természetesen a tüzeset, ha némi kis zavart okozott is a MÁV adminisztrációjában, a végrehajtó szolgálatban és a forgalomban azonban semmiféle fennakadással nem jár.

BETHLEN MA A FELSŐHÁZBAN NYILATKOZIK AZ OPTANSPERRŐL

Budapestről jelentik: Vészi József bejelentette Wlassich Gyula bárónak, a felsőház elnökének, hogy a felsőház csütörtöki ülésén interpellációt szándékozik előterjeszteni Chamberlain angol külügyminiszternek az optansperben az angol alsóházban elmondott legutóbbi nyilatkozata tárgyában.

Az interpelláció híre nagy érdeklődést keltett a felsőház tagjai között.

Bethlen István gróf miniszterelnök információnk szerint holnap alkalmasint megszakítja inkei pihenőjét és Budapestre érkezik. A miniszterelnök az elterjedt hírek szerint megjelenik a felsőház ülésén, hogy ebben az esetben Vészi József interpellációjára nyomban megadja a választ.

Hadik és Tóth János vitája a felsőházban az OFB javaslatról

Hadik is elismeri, hogy a háborús bakkancs szállítók nem vásárolhatják össze a magyar földet — Különös dolgok Almácssy főispán kedvezményes földhöz juttatása körül

Budapest, július 18. A felsőház mai ülésén a napirend előtt *Wlassich* Gyula báró elnök Giolitti volt olasz miniszterelnök elhunytá alkalmából részvénytilatkozatot tett, majd áttértek ezután az OFB-javaslat tárgyalására. *Szöke* Gyula előadó részletesen ismertette a javaslatot. *Hadik* János gróf szólalt fel ezután. Kifogást emelt az előadói javaslat ellen. A föld további nagymértékű felaprózását nemcsak az országra, hanem a kiscgazdatársadalomra is veszedelmesnek tartja. Szerinte

nem lehet, hogy az OFB továbbra is cézári fölényel osztogassa a kegyeket.

Példákat sorol fel arra, hogy milyen igazságtalanságok történnek az OFB ítéletei nyomán.

Igy megemlíti többek között *Almácssy* Sándor szolnoki főispán esetét.

— Egy volt magasrangú köztisztviselő, akinek Csehországban volt kis birtoka, elcserélte ezt egy ottani takarékpénztár 109 holdas budakalászi birtokává. Az OFB a tulajdonosnak 25 holdat hagyott meg, a többit igénybe vette, úgy, hogy **a falu népe 8 holdat kapott, 71 holdat pedig a főispánnak ítél meg.**

Milyen szociális politika az, amely mellett lehetséges, hogy a főispán a juttatott föld katasztrális holdjéért 254 pengőt fizetett, míg a kis igénylőknek juttatott föld katasztrális holdjának árát 540 pengőben állapította meg az OFB, pedig a kisigénylők földje alacsonyabb katasztrális tiszta jövedelmű. Hogy pedig ez a 250 pengős ár, amit a főispán fizet, milyen neveléses, kitűnik abból, hogyha az ár megállapítás még nem történt volna meg, a mostani javaslatban megállapított kulcs szerint a főispánnak katasztrális holdanként közel 900 pengőt kellene fizetnie, amiből a tulajdonos 600 pengőt készpénzben, 300 pengőt pedig 4%-os kamatozású papírban kapna. Ehelvett

a főispán mindössze 254 pengőt fizetett holdanként, tehát felét annak, amit a kisigénylők fizettek, az alacsonyabb katasztrális tiszta jövedelmű földért. (Gyúnyos derűtség a felsőház minden oldalán.)

Senki sem kívánja azt, hogy a háborús bakkancsszállítók megvásárolhassák az ország felét.

Minden háborús szerzeményű birtokot azonban nem lehet ilyen szempontból megítélni. A javaslat tulajdonképpen a föld értékének devalválására vezet különösen ott, ahol a katasztrális tiszta jövedelem nem haladja meg a hét aranykoronát. Mindennek ellenére is általánosságban elfogadja a javaslatot s ennek oka az, hogy azok a határozati javaslatok, melyeket a kormány elfogadott, alapos reményt nyújtanak arra, hogy a törvény életbeléptetésétől számított három éven belül a földben nem lehet több megváltási ítéletet hozni. A javaslatot elfogadja.

Tóth János szólalt fel ezután és mint az OFB elnöke statisztikai adatokat ismertett, amelyek a földbirtokrendezés munkájának nagy arányát tüntetik fel.

Az OFB 335 ezer ügyben hozott ítéletet.

Munkáját sokszor nehezebb viszonyok között, de mindig lelkiismeretesen és becsületesen végezte. —

Ezer és ezer egyént és érdeket érintett ez a munka, de bírói hozzáférhetőségének még csak a látszata se foroghatott fenn. *Hadik* János gróf most úgy állítja az OFB-t az ország közvéleménye elé, mint amely kényen kedve szerint garázdálkodik az ország testén. Az OFB nevében tiltakozik ez ellen az igazságtalan beállítás ellen és visszautasítja. Kiragadott tényekből az OFB munkáját igazságosan megítélni nem lehet. Az ő általa ismertett esetek mind azért történtek, mert

a birtok tulajdonosai nem tudták igazolni, hogy birtokukat nem a konjunktúra alatt szerzett pénzből vásárolták.

Az utolsó évtizedben Magyarországon a földbirtok nagymértékű spekulációk tárgyává lett. Az a meggyőződése, hogy ha szabadforgal-

mat enged a kormány, akkor hiábavaló volna minden rendezés.

A magyar ingatlanforgalom hatóságai ellenőrzésének fenntartása a magyar föld védelmének szempontjából szükséges.

A javaslatot elfogadja.

Somssich László gróf szerint a magyar földnek vissza kell adni a teljes szabadságát. Teljes jogegyenlőséget kíván, hogy a nagybirtokosok vagyona szent és sérthetetlen legyen. A javaslatot elfogadja.

Bernáth István: A magyar földnek a háború előtt meg volt a szabadsága és azt látjuk, hogy

a hitelezők kezébe került át a magyar föld,

amely az eladósodásban is a korlátlan szabadság ellen szól. Bizonyos földbirtokkorlátozásokat okvetlenül életbe kell léptetni. Mind a maga, mind a mezőgazdasági kamarák nevében elfogadja a javaslatot.

Jankovich Béla: Egyetlen mód a kérdés megoldására, ha az eljárásokat a rendes bíróságokra bizzák, a közigazgatási teendőket pedig a felelős miniszterre.

Az ülés 2 óra után végződött.

Románia nem kap külföldi kölcsönt

Bukarest, július 18. A lei stabilizációját és a külföldi kölcsönt a külföldi jegybankok támogatásának hiányában véglegesen öszre halasztották. E tárgyalások után, amelyek a kormány kudarcával jártak, politikai körökben befejezettek tekintik a kérdést és követelik a kormány azonnali távozását.

Egy évi súlyos börtönre ítélték Wolff ezredest

Az esküdtek bűnösnek találták a hazaárulás vádjában, de a legenyhébb büntetés kiszabását kérték

Bécs, július 18. *Wolff* Gusztáv ezredes perének mai tárgyalási napján a tanukat hallgatták ki, előbb azonban több megállapítást tettek. Így többek között tisztázták annak a levélnek ügyét is, amelyet *Wolff* a mexikói követséghez intézett. Ebben a levélben *Wolff* felszólította a mexikói követséget, hasson oda, hogy vessenek véget Mexikóban a keresztény üldözésnek.

Az első és második tanu rendőri hivatalnok megerősítik, hogy *Wolff* ezredes a gyűlésen **sértő kijelentéseket tett a köztársaságról és annak hatóságairól.**

A védő indítványozza végül egy államjogász kihallgatását abban a kérdésben, hogy **az osztrák köztársaság alkotmá-**

nya törvényellenes módon jött létre,

amely jogosulttá teszi *Wolff* bizonyos nyilatkozatait.

Közben a védelem részéről ismételt elhangzik az a kijelentés, hogy a mai pert nem lehet komolyan venni. Az államügyész erélyesen tiltakozik e kijelentés ellen.

Ezután az elmeorvosok kerültek sorra.

A pszichiaterok megokolják szakértői véleményüket. *Wolff* ezredest — bár teljesen rögeszméjének uralma alatt áll —

szellemileg normálisnak minősítik.

Ezzel szerintük nem mondanak ki erkölcsi érdeklést, hanem csak a gondolkodás bizonyos primitív jellegét értik alatta, mert kétségtelesen pri-

mitív dolog azt hinni, hogy csak egy levelet kell küldeni a követségnek, hogy azután katonai megszállást érjenek el.

Ezzel a bizonyítási eljárás befejeződött.

A per délutáni tárgyalása a vád és védbeszédrel telt el. Egy óras tanácskozás után mondták ki az esküdtek verdiktjüket.

Az esküdtek valamennyi vádpont-ra igennel feleltek, kivéve a *Deutschemeister*-ezred megsértése ügyében feltett kérdésre. Az elmezavar ügyében feltett kérdésre nemmel szavaztak az esküdtek és egyben a legkisebb büntetést indítványozták.

Az ügyész szintén a legenyhébb büntetést kérte,

mert a vádlottat cselekedeteiben ideális motívumok vezették és ha magatartása törvénybe ütköző is, a vádlott tiszteletreméltó meggyőződésére vezethető vissza. A védő a vádlott felmentését kérte.

Rövid tanácskozás után a törvényszék kihirdette ítéletét, mellyel a vádlottat a rendkívül enyhítő körülmények figyelembevételével

egy évi súlyos börtönre ítélte.

A vizsgálati fogságot a büntetésbe beszámítják és az elítéltet betegségeire való tekintettel egyelőre szabadlábra helyezik.

Wolff az ítéletet tudomásul vette és minden további jogigénylésről lemondott. A tárgyalás után párthíveinek egy csoportja éljenzéssel tüntetett *Wolff* ezredes mellett.

A meleg következtében elhajlott az Eiffel torony

Budapest, július 18. Párisi jelentés szerint az Eiffel-torony a szokatlannul nagy meleg következtében 12—14 cm.-nyire elhajlott. A vasállvány szerkezetét egyszerre egy vagy két oldal irányában éri a nap s az ezen a részen levő vasrészek a hőség következtében kiterjedtek, minek következtében ilyen jelentős elferdülés állott elő.

EGY JAPAN BAJNOK MEGJAVITOTTA A MELLUSZÁS VILÁGREKORDJÁT

Páris, július 18. Ma délután a párisi Sporting Club de France uszodájában a japán *Csiruta* a 200 m-es melluszásban megjavította *Rademacher* melluszó világrekordját 2 p. 47.4 mp. idővel. A kitűnő japán uszó eredménye annál értékesebb, mivel **tréningben, ellentét nélkül érte el.**

Ugyanezen alkalommal a japán *Takaishi* a 100 m-es gyorsuszásban

JULIUS 27-ÉN TELIK LE KUN BÉLA BÜNTETÉSE

Bécsi jelentés szerint *Kun Béla* börtönbüntetésére július 27-én telik le. Ma délelőtt megcáfolták azt a híresztelést, hogy Csehország és Németország átengedi a kiszabaduló szovjetvezért. Még az sincs megállapítva, hogy *Kun Béla* mikor fogják kitoloncolni s valószínű, hogy büntetésének kitöltése után egyelőre fogva marad.

AZ UTCÁN ÖSSZEESETT AZ ÉHSÉGTŐL

Barna Borbála debreceni asszony tegnap délután éhség következtében az utcán összeesett. A mentők kiszállították a klinikára, majd Kuruc-utca 62. szám alatti lakására vitték. A szegény asszony két gyermek anyja, — egyik gyermek 8 hetes, — teljesen támasz nélkül áll.

Jó bor, jó egészség ha van, miért nincs? az Ön asztalán
Kontsek-féle

Finom vegyes	1 liter	P 1.—
Homoki vegyes	1 " "	1.40
Rizling	1 " "	1.80
Uri bor	1 " "	2.—

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Róssuth-u. 15.

Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

Obregon meggyilkolása miatt forradalomtól tartanak Mexikóban

A gyilkos belehalt sérüléseibe

Newyork, július 18. Kedden délután két óra után San Angelóban, egy Mexikó Citytől délre fekvő kisvárosban

agyonlőtték Obregon tábornokot Mexikónak két héttel ezelőtt választott elnökét.

A gyilkos Juan Escapulário mint rajzoló művész férközött a tábornok közelébe és őt lövéssel végzett az elnökkel. A gyilkost elfogták, először meg akarták lincselni, de a rendőrség biztonságba helyezte. Valószínűnek tartják, hogy a mexikói kongresszus módosítani fogja a választási törvényt, lehetővé teszi Calles volt elnöknek, hogy továbbra is megmaradjon az állam élén.

Obregon gyilkosát a meggyilkolt elnök közelében tartózkodók meg-

akarták lincselni s Juan Escapulário olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azokba szerdán belehalt.

Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosság mögött messzeágazó politikai mozgalom áll s hogy az ellenforradalmárok erőszakkal fogják megkísérelni a jelenlegi rendszer megdöntését. Épp ezért a csapatokat készenlétebe helyezték.

A gyilkos zsebében megmotozása-kor családjához címzett üzenetet találtak, mely a következőképpen szól:

„Tudom, hogy elveim megvalósításáért meg fogok halni. Isten áldjon benneteket.”

Ezek után kétségtelen, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal követte el.

A Kraszin jégtörő sikeres vállalkozása a cári Oroszország nagyságát hirdeti

Berlin, július 18. A „Kraszin” jégtörő-hajó, melynek sikerével az orosz szovjet világszerke eldicsékedett, úgy keletkezését, mint személyzetének gondolkodását tekintve messze áll a bolsevik szellemtől. A hajó-óriást, mely a világháború alatt is mentési munkálatokkal foglalkozott, Makarov admirális, a cár egyik legbizalmasabb embere tervezte. Makarovot a kommunizmus kitörése után ellenforradalmi tevékenységei miatt a szovjet halálra ítélte és meggyilkoltatta. A hajó tisztikara és legénysége szintén állott már a forradalmi véstörvényesség előtt Csuznovszky kapitánnyal együtt, akinek szintén volt kommunista bünpere II.

Miklós cárhoz és családjához való hűsége miatt.

AMUNDSEN A MEDVE-SZIGETEN PUSZTULT EL

Berlin, július 18. Norvég hajósok érdekes megfigyeléseket tettek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy Amundsen a Medve-szigeten halálát lelte. Ezen a szigeten ugyanis si- és keréknyomokat láttak, amelyek a tengerbe vezettek. Valószínűnek tartják, hogy ezek a nyomok Lathamtól erednek. A norvégok ennélfogva kutatásukat Amundsen után most már a Medve-szigetre koncentrállják.

A „Brémen” utja ködben, viha ban az Oceánon át

Az Oceán-repülők érdekes előadása Budapesten

Budapest, július 18. A Brémen hősei este 9 órakor előadást tartottak a székesfővárosi Vigadó nagytermében „A Brémen utja” címmel.

Előadás előtt Petróczy, mint a legidősebb magyar pilóta üdvözölte a Brémen két hőst.

Köhl kapitány azzal kezdte, hogy az első impulzust az Oceán átrepülésére Lindbergtől és Chamberlaintól kapta. Amikor ezek Tempelhofban leszálltak, érlelődött meg benne a terv, hogy ő is megteszi az utat Nyugat felé, hogy visszaadja az amerikaiak látogatását. Nem tudta még akkor, hogy keletről nyugatra a repülés sokkal nehezebb és veszélyesebb, mint nyugatról kelet felé.

Elmondta ezután, hogy milyen kísérletezések és teherpróbák voltak Dessauban, amíg végre startra került a sor. Két géppel startoltak. Az egyiket Risztics és Ezzat, a másikon Loose és ő. A start ekkor még nem ment simán, sőt egyziben a légnyomás a benzinnemnyiséget a kabinba szorította, amitől Köhl elájult és ha véletlenségből ugyannabban a pillanatban motordefektus miatt Loose nem lett volna kénytelen leszállani, Köhl életét vesztette volna. Olyan kiindulópontot keresett, amely közelebb volt az Oceánhoz, így jutott Irországba. Itt Köhl naponként ködben, éjszakában végzett repülést és Hühnefelddel itt nyerték azt a meggyőződést,

hogy a gép elsörendű, mindenképpen bizhatni benne.

Április 12-én megtörtént a start. Eleinte 100 km-nyi sebességet akartak elérni, de alig 50 km-nyi sebességgel tudtak menni. Később fokozták 80—90 és 100 km-ig.

Köhl ezután leírja élnék színekkal a ködben, viharban rettentő utját, majd az éjszakai repülés veszélyeit, amelyek között mind a hárman — mert Irországban Fitzmauritze is hozzájuk csatlakozott, — nem egy Miatyánkot mondtak el magukban. Az éjszaka elmúltával fehér csikot láttak maguk alatt. Csakhamar meggyőződtek arról, hogy Labrador lett volna, lakatlan tájakon, ahol, ha leszállnak, elpusztulnak. A benzint is kifogyóban volt, nem is lehetett megállapítani, mennyi van belőle, így repültek órákhozatalra délre. Végül Fitzmauritze jelezte, hogy úgy véli, hogy lent hajót láthatnak. Nem hajó volt, hanem világítótorony: tehát emberek közelében voltak, meg voltak mentve. 36.5 órai repülés után itt leszálltak. A leszállással volt egy kis baj, de Amerika fölött voltak és ő akkor azt az örömet érezte, mint amikor a francia hadifogságból sikerült a semleges Svájc területére érnie.

Elmondta még ezek után, hogy mentek széjjel a sürgönyök, hogy érkeztek meg a válaszok és üdvözlé-

sek, hogyan mentek másik géppel az amerikai kontinensre.

A közönség lelkesen megtapsolta Köhl kapitányt. Utána báró Hühnefeld mondta el az ut megszervezésének részleteit; őt is figyelemmel hallgatták és előadását megélték.

Hühnefeld báró és Köhl kapitány pénteken reggel indulnak vissza Németországba. Az utat természetesen az „Európa” repülőgépen teszik meg,

amelyre a mátyásföldi repülőtéren szállnak fel és meg sem állnak Drézdaig.

A debreceni egyetem tanácsa az 1928.-29. évben

A kultuszminiszter jóváhagyta a rektor és dékán választást

Budapest, július 18. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő tanévre Darkó Jenő dr. egyetemi tanárnak a debreceni Tisza István tudományegyetem rektorává, Kiss Ferenc dr. egyetemi tanárnak a rejtudományi kar dékánjává, Kovács Andor egyetemi tanárnak a jog- és államtudományi kar dékánjává, Voldetzky József dr. egyetemi tanárnak az orvostudományi kar dékánjává,

R. Kiss István dr. egyetemi tanárnak a bölcsészeti, nyelv-, és történettudományi kar dékánjává, továbbá Mil-leker Rezső egyetemi tanárnak a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar pro dékánjává és Kreiker Aladár egyetemi tanárnak az orvostudományi kar jegyzőjévé történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette és őket e tisztségükben megerősítette.

Titokzatos gyilkosság Bécs közelében

Egy uszónadrágos ember őt revolverlövessel meggyilkolt egy fiatalasszonyt és meggyújtotta a holttestet — Szerellem, vagy rablógyilkosság?

Bécs, július 18. A Laimser Tiergarten egyik csendőrszeme tegnap este arról értesítette a bécsi rendőrfőnökséget, hogy délután 4 óra tájban a Hermes-villa közelében a bokorban

egy ismeretlen nő holttestét találták, amely részben elégett.

Az első rendőri vizsgálat megállapítása szerint az ismeretlen nőt revolvergolyókkal ölték meg, azután felgyújtották a bokrot, hogy úgy tűnjék fel, mintha erdőégés pusztította volna a bokrot, ahol a nő aludt. Ma reggel újabb rendőri bizottság szállott ki a helyszínre és megállapította, hogy a meggyilkolt 30 év körüli nő, aki ruhája után ítélve, előkelő családból származhatik. Cipőjében egy olasz cipőgyár jelzését találták, amiből arra következtetnek, hogy a nő külföldi.

A törvényszéki orvos a holttesten őt lövéstől származó sebet talált.

Három a nő arcát érte és pedig egy-egy lövés a szeme fölött és egy harmadik a jobb szem alatt. Ezenkívül mindkét kezén is egy-egy golyó furódott át valószínűleg oly módon, hogy védekezés közben arca elé emelte kezét.

A nyomozó hatóságok több tanut hallgattak ki, akik azt állították, hogy a meggyilkolt nő társaságában egy uszó nadrágos fiatalembert láttak s minden valószínűség szerint ez volt a gyilkos. A nyomozást természetesen nagyon megnehezíti, hogy a nagy hőség miatt sok ezer ember járt uszónadrágban Bécs környékén s így nagyon nehéz bármiféle közelebbi adatot találni.

Néhány nap múlva újra kezdődik a hőség

Magyarországon lehűlt a levegő, de Európában tovább tart a forróság

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az óriási hőség kedden éjszaka Magyarországon egyelőre megszűnt. — Budapesten este 10 órakor hatalmas zápor volt s Debrecenben reggel esett az eső. A hőmérséklet szerdán 7 és fél fokkal csökkent, azonban a Meteorológiai Intézet attól tart, hogy néhány nap múlva újra kezdődik a hőség,

mert az európai állomásokon észlelt légköri megfigyelések erre engednek következtetni.

Felsőolaszországban még mindig fokozódik a hőség. Az Isztriai félszigeten emberemlékezet óta nem volt ilyen meleg. A falvakban mindenütt könyörgő körmeneteket tartanak esőért. A szárazság rengeteg erdőtüzet idézett elő. A Brenta völgyében, Bassano mellett, az egykori harctéren, szintén erdőtüz pusztított. A tűz rengeteg, a földben heverő, fel nem robbant gránátot is meggyújtott, amelyeknek állandó robbanása az erdőtüz lokalizálását lehetlenné tette.

Romániában 38 fokos hőség uralkodik. Erdélyből szintén türehtelen melegeket jelentenek. Párisban változatlanul tart a forróság.

Páris környékén 30 fűrdőző hull vízbe

s igen nagy azoknak a száma, akik hűgútában haltak meg. Belgrádban 38 fokos hőség uralkodik s ott is számos halottja van a melegnek.

KORLÁTH ENDRE PRÁGAI MAGYAR KÉPVISELŐT IS KIÜLDÖZIK A CSEHEK

Prágai jelentés szerint Korláth Endre képviselő, magyar ellenzéki vezér elhatározta, hogy Magyarországon telepszik meg. Korláth Endre személyében most harmadik vezérét veszítette el a csehek által megszállott területek magyarsága, mert először Körmeny-Ekes Lajost, majd Tobler Jánost marták ki a csehek a Felvidékről.

Olvassa a Hajdúföldet!

Coolidge 75 ezer dollár fizetést kap évenként

Az egyik német lap érdekes riportot közöl Kurt Heymann tollából, aki látogatást tett a minap a washingtoni Fehér Házban. Az újságíró felkereste azt a hölgyet, aki minden hónap elsején borítékba teszi Coolidge elnök fizetését és nyugta ellenében személyesen átadja neki. Shea Katalin ennek a mintegy 45 éves asszonynak a neve, aki egyébként a pénzügyminisztérium elnöki osztályának a tisztviselője.

— Igen, én vagyok az a hölgy, — mondotta Shea Katalin az újságírónak, aki „fizetem” a köztársaság elnökét. Már Rooseveltnek is én olvastam le a kezébe a fizetését. Utódainál is megmaradt a szerepem s ugyanezt cselekszem ma is.

— Akkor bizonyára érdekes dolgokat tud mondani, — szökö az újságíró. — Meg is irhatná az emlékezéseit. Valószínűleg mindegyik elnök más volt. Értem rajta, hogy másként „reagált” a pénzre.

Shea Katalin a fejét rázta: — Ne gondolja, — mondta. — Valamennyi elnök ugyanazt a mozdulatot tette: Az egyik kezével kivette a pénzt a borítékból, a másikkal meg intett nekem hogy „Köszönöm, Shea kisasszony!” A pénz átvételénél igazán nem érvényesül az egyéniség.

— Ha jól tudom hetvenötezer dollár az elnök évi fizetése — folytatta az újságíró. Ez egy kicsit kevés. Kevés akkor, ha az Egyesült Államok elnökéről van szó. Hogyan lehet ilyen fukar az Unió?

— Bizony nem sok, — erősítette meg Shea kisasszony — De ezenkívül Coolidge elnök évi huszonöt-ezer dollár pótlékot kap utazási átalány címén. Reprezentációs költségére a kongresszus az idén százhuszonötezer dollárt szavazott meg.

Elmondta még Shea kisasszony, hogy az elnöknek és kabinetjének külön postahivatala van. A forgalomra következtethetünk abból, hogy az elnök naponként átlag háromezer levelet kap.

ÚJ REND A CSOMAGOK KÉZBEVÉTELE KÖRÜL

A debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamara előterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben az új szállító levélnek megjavítását kérte.

Ugyanis az új postai szállítólevél rendszer mellett, ott ahol a kincstári hivatalok a szállítólevelet és nem a csomagot kézbesítik ki, a csomagok kiváltása után a címzettnek a szállítólevél semmilyen része nem marad birtokában. Kereskedelmi vállalatoknál a gondos üzletvitel megkívánja, hogy minden ilyen postai küldeményről eredeti postai bizonylat maradjon a címzett keze között. Különösen fontos ez a csomagoknál, mer tömeges csomagbeérkezés mellett abban az esetben, ha a szállítólevélből semmi sem marad vissza, a kiváltás után gyakran azt sem tudja a címzett megállapítani, hogy az egyes csomagoknak ki volt a feladója.

Egyszerű és díszes kivitelben olcsón készít

szobafestő, mázó és butorfényező munkát

BIRINYI festővállalata

Timár-u. 22. Telefon: 991.

A kereskedelmi miniszter most a kamara felterjesztésére elrendelte, hogy a szállítólevél kézbesítő kincstári hivatalok a csomagok kiadása alkalmával a bemutatott szelvénynek azt a részét, amelyben a feladó írásbeli közleménye szerepel, a címzettnek adják vissza. Egyben intézked-

dett aziránt is, hogy a csomagok kézbesítése alkalmával beszédett összeget a kézbesítő, illetve a hivatalban történt kézbesítés esetén az érdekelte tisztviselő a szállítólevél bal szelvényén, mely a címzettnek marad, egy tételben tüntesse fel.

Kolerás megbetegedések Arad-megyében

Arad, július 16. A példátlan pokoli hőség közepette kolerajárvány ütötte fel a fejét Aradmegyében. Az aradmegyei Otlaka községben két ragályos természetű megbetegedés történt. A megbetegedések tüneteiből arra következtetnek, hogy Otlaka községben kolerajárvány van keletkezében. A megbetegedtek egyike egy 22 éves aradi tisztviselő, aki Aradon betegedett meg és betegágyához elhívták dr. Plesa János

városi főorvoshelyettesét is. A főorvoshelyettes megvizsgálta a fiatal embert, azonban minden kétséget kizárólag nem lehetett megállapítani, hogy tényleg kolerában szenved az illető, akit szigorú elkülönítés alá helyeztek. A fiatal ember a napokban jött be Aradra Otlakáról és ugyan- csak Otlakán azóta másik hasonló megbetegedés is előfordult, amely szintén koleragyanus tünetekre vall.

Mozgalom indult meg Debrecenben a közös strand ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes mozgalom indult meg a napokban Debrecenben. Az akció arra irányul, hogy a városi tanács a nagyerdői strandon a hét három napján szüntesse meg a közös fürdőzést és hátfőn, szerdán, pénteken délelőtt csak a nők, délután pedig csak a férfiak strandolhassanak. A kérelmet beadvány alakjában terjesztik a

városi tanács elé s az erre vonatkozó memorandumot már aláírták az összes debreceni egyházak vezetői. A beadvány indokolása szerint a közös fürdőzés eltűnésére azért van szükség, mert a közönség nagyrésze vallásérkölesi szempontból nem látogathatja a mostani közös strandokat.

Nem helyezik az uttest közepére a Piac-utcai fasort

A közlekedési bizottság nem fogadta el a rendezési tervet Végig aszfaltozzák a Piac-utcát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közlekedési bizottság szerdán délelőtt tárgyalta a Piac-utca rendezési tervét. Borsoss József műszaki tanácsos tárta a bizottság elé az általa kidolgozott nagyon érdekes és szép terveket. Az egyik alternatíva szerint

a Piac-utca közepén lenne a sétány,

melynek két oldalán helyeznék el a gyorsforgalom számára építendő aszfaltos kocsiutat, mely az utca mindkét oldalán 10—10 méter széles volna. Közvetlenül a gyalogjáró mellett ugyancsak aszfaltos burkolat lenne a teherforgalom számára s a kettő között vezetne a villamos vágány. A másik alternatíva szerint a jelenlegi út megmaradna gyorsforgalom számára. A két oldalon, a

járda felőli részen vezetnék le a lassu forgalmat.

A bizottságban többen hozzászóltak a tervekhez és számos felszólaló volt, aki azt javasolta, hogy

maradjanak meg a mostani állapot mellett

és csupán aszfaltozzák a Piac-utcát. A teherforgalom lebonyolítása egyelőre nem okoz nagyobb nehézséget s később ugyanis meg kell nyitni a Piac-utcával párhuzamos utcákat, melyekre azután áttérődik a teherforgalom. Mások érvelése szerint azért is meg kell maradni a mai állapot mellett, hogy a Piac-utca áttekinthető legyen s egyik oldalról a másikra lehessen átlátni, ami kereskedelmi érdek és a mi lehetetlen

Pálffy

vezet

fűszerben, gyümölcsben, csemegében

Kossuth-u.
7. sz.

volna ha a Piac-utca közepén hatalmas fasort ültetnének.

Magoss polgármester kijelentette, hogy tulajdonképpen az ő ideája volt az, hogy a Piac ucca közepére kerüljön a park, azonban

ettől a tervtől az elhangzott érvek figyelembevételével eláll.

Megemlítette, hogy rövidesen sor fog kerülni a Szent Anna ucca ki szélesítésére is, ahol most a Tamassy-féle házat ki kell sajátítani.

Végül is a bizottság kimondotta, hogy a betervezett tervek nem fogadják el és megmarad a mai állapot mellett. Vagyis a Piac uccán

ezentúl is a közepén lesz a kocsit, a sétányok is jelenlegi helyükön maradnak, azonban az egész Piac uccát aszfaltozzák

és ebben az évben már a postáig megcsinálják az aszfaltot. Az Első Takarékpályától a főpostáig a járdától a villamos síngig terjedő részen parkot létesítenek, azonban úgy, hogy az egyesházakhoz megmaradjon a szabad bejárás

Vargha Elemér főjegyző azt is kívánta, hogy a HÉV. a Hungária-kávéház elői helyettesse el a pótvágányt és több felszólalás hangzott el olyan irányban, hogy

a sinek közeit is aszfalttal burkolják.

Gál Samu a HÉV. igazgatója kijelentette, hogy ez nem lehetséges, mert nekik szakvéleményük van, amely szerint az aszfaltburkolat nem megfelelő.

Borsoss József műszaki tanácsos arra mutatott rá, hogy ez a szakvélemény ötven év óta elavult érvekre támaszkodik. A HÉV. részéről az egész csak pénzkérdés és azért nem akar aszfaltot csináltatni a villamos sinek között.

Végezetül Magoss György polgármester jelentette ki, hogy a város nem fogja tűrni azt, hogy a HEV. rakadó pályaudvart csináljon a Piac uccából.

„INKÁBB LESZEK MAGYAR HALOTT, MINT ELEVEN OLÁH!”

(A Hajdúföld tudósítójától.) Két nap óta a Bika-szállodában tartózkodik Nagy Lajos virginiai bányász, a feleségével együtt. A magyar származású bányamunkás, aki tizenkilenc évet töltött Virginiában, azért jött haza, hogy Szilágymegyében lakó öreg édesanyját meglátogassa. Mikor Budapestre érkezett, megtudta, hogy azt a kis magyar falut, ahol édesanyja lakik, az oláhok elrabolták. Minthogy csak magyar vízumja volt, a pesti oláh követséghez fordult, ott azonban állampolgári hüségességet követeltek tőle. Nagy Lajos ekkor erősen kijelentette, hogy „inkább leszek halott magyar, mint eleven oláh” és nem reflektál a beutazási engedélyre. Jelenleg Debrecenben tartózkodik és az a terve, hogy autót küld beteg édesanyjáért.

Házhelyek!

A Monostorpályi-ut és a Gróf Vécsey ucca sarkán elterülő szőlő ingatlan 300 öl területű parcellákra fel lett osztva.

A még eladatlanul levő néhány ház helyre a vevők jelentkezzenek a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél Kossuth ucca 8. a hivatalos órák alatt, ahol a ház helyek ára, valamint az előnyös havi fizetési feltételek tekintetében felvilágosítást nyernek.

Zágoni István dr az erdélyi magyarság vezér-publicistája a székelység és az erdélyi magyarság helyzetéről

Szükség van az elszakított területek és a csonka ország magyarságának kulturális és gazdasági együttműködésére — Zágoni István dr előadása Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délelőtt tartotta meg első előadását a „Székelyekről” dr. Zágoni István a kiváló író, az erdélyi magyarság kisebbségi életének egyik legkiválóbb reprezentánsa, a Nyári Egyetemen. Dr. Zágoni István neve fogalom úgy az erdélyi magyarság, mint az egész Magyarország kulturális életében, ahol nemcsak mint erdélyi magyar párt elnökét ismerik, hanem mint fájának legbátrabb vezérő egyéniségét, ki a főszerkesztői asztal tömegeket irányító székéből ér-

demelte ki ezt a páratlan bizalmat és megkülönböztetett tiszteletet, mely örökbecsű érdemeket szerzett számára.

Munkatársunk a Nyári Egyetem előadó termében kereste fel dr. Zágoni Istvánt, aki lekötelező szíves-séggel beszélt az erdélyi kisebbségi életéről, az erdélyi irodalomról és általában Erdélyel kapcsolatos aktuális dolgokról, ami egyébként Debrecenben szerdán reggel megkezdett három előadásának tárgya is.

Tíz év lefolyása az erdélyi magyarság életében a gazdasági tönkremenetel után

— Természetes az, hogy amint a határvám vizsgálatait átestünk, a politikával szakítunk arra az időre, amíg ismét visszatérhetünk — kezdi az interjút dr. Zágoni István. Mi, akik otthon közéletet élünk, olyan mértékben, hogy bizony alig van magánéletünk, ha már ezt a feladatot adta a sors számunkra, nem akarjuk elveszíteni a lehetőséget, hogy a további közéleti munkásságunkat folytathassuk. Ez a magyarázata annak, hogy se tölem, se magamtól az erdélyi közéletnek nem azt hallja, vagy olvassa a közönség, amit talán várnak, vagy amit talán szeretne. De különben is a politikától eltekintve, olyan súlyos küzdelmeink vannak ma, hogy ez is elegendő energiát emészt fel.

— A mi népünk kisebbségi életének tíz esztendő időszeke van most lezárulóban. A tíz esztendőnek sok tanulsága volt, éppen elég ahhoz, hogy számba vegyük programunkat is, erővesztésünket és erő-

tartalékunkat is. Ha nem volna aktuális ez a kalendáriumi évforduló, az életnek a valósága is aktuális teszi a számbavételt. Kisebbségi létünk ez évfordulójának legnagyobb, legsúlyosabb problémája a gazdasági leromlás. Olyan mérvű a gazdasági tönkremenetel, hogy a saját erejéből már nem tud talpraállni, mint ahogyan minden népcsoport is csak úgy tudja gazdasági válságának a megoldását megtalálni, hogy a külföldi összeköttetések szálaiba kapaszkodik bele. A romániai többi népek megtalálják könnyen ezeket a kapcsolatokat, nekünk azonban — szomorú képe ez a mai helyzetnek — nincsen ma hová fordulnunk. Ahová fordulnunk kell és ahova fordulnunk, ott nem tudnak olyan támaszt nyújtani, mely az egyszerű nép helyzetére lenne jelentős kihatással. Pedig tény, hogy ha még egy pár olyan gazdasági esztendő van a mi népünk életére ráírva, amelyent most élünk, alig lehet kibíratónak tartani.

Az agyonterhelt magyarság hősiessé áldozatokkal tartja fent iskoláit

— A mi népünk rendkívül szorgalmas kellett, hogy legyen, mert csak így tudta eddig is azt az életvívót fentartani, amivel belekapcsolódott a nagyobb gazdasági életerővel rendelkező népek életmenetébe. Apró, pár holdas földbirtokokon kellett kitermelnie azt az életvívót, amit másutt a mieinkhez képest óriási vagyonok adtak. Ezek az apró, törpebirtokok ma úgy meg vannak terhelve, hogy a legkönnyebb megoldás a legtöbb ember számára az volna, ha mindent otthagyna, mert amit dolgozik, annak semmi hasznát, de semmi eredményét nem látja. A megszorult népet elárasztották a legteresebb kölcsönökkel. Ezek 30—60 százalékos kamatterheket jelentenek. Olyan föld és olyan munka, olyan termés nincsen, amely nemcsak hogy elbírhatta ezeket a terheket, de amelyek ekkora kamatokat kibírhathat-

nak. Ha most mindehhez hozzáveszünk azt, hogy rengeteg címen meg van még ezen kívül terelve minden egzisztencia, a különleges adózásnak nyomasztó rendszerével, más súlyos kötelezettségekkel, el lehet képzelni, hogy a kívándorlásnak a csábító szavára könnyen hajlik az, aki utiköltséget tud előteremteni a dél-amerikai emberpusztító vadonok felé. De ez a magyarázata annak is, hogy a kulturális törekvéseknek a mentében belső zavarok következtek be, a külső zavarok körülményektől eltekintve. Ott egy magyar iskolának a fentartása olyan erőfeszítésekbe kerül, hogy hősiességnek lehet mondani az egyszerű nép részéről, amely élni sem tud, de mégis kulturális életet akar élni. Ezt az erőfeszítést adja a népi önzettség, ami a székely népben különösen fentartja a lelki erőt.

A „székely” a jobb, a minél erősebb magyarságot jelenti Erdélyben

— Mi sokan vagyunk otthon székelyek, akik ennek az önzettségnek az erőfeszítésében, kiacélozásában találjuk meg életfeladatunkat, mert elszántan tudjuk ennek a szükségességét. Ez az elszántság tette szükségessé a székely íróknak azt a meghatározó ideális munkásságát például, amit úgy neveznek, hogy székely irodalom. Nem akar elválasztó vonalat jelenteni ez, hanem éppen ellenkező céljai vannak s főképpen a népnek önzettségre nevelése a cél, mert ez életszükséglet. A székely nép

meg is érti ezt már, be is telik a lelke ezzel a céllal, ennek a felismerésével. Nyitva áll a lelke a céltudatos tettek és feladatok felismerése számára, de gazdaságilag úgy le van verve, hogy alig bír már emberi életet élni, bár embernek kell lenni ahhoz, hogy valaki magyar lehessen. A székely nép elképzelésében ez a fogalom, székely, a jobb, a minél erősebb, a mi nősített magyarságot jelenti s ezt a fogalomképzést nem hagy lerontani, hanem minden lehetőség szerint táplálni és erősíteni kell.

— A székely ember régen is gyengébb gazdasági viszonyok között került ki az iskolából, mint általában mások. Minket bedobtak az élet vízébe, mint az uszni nem tudó embert, hogy valahogyan vergődjek ki és ezalatt a saját erején megtanul uszni is. Mi, a ma otthon dolgozó, ugynevezett „jitalabb” székely intelligencia, a már életegészítendőre jutottak, de bizony nem nagyon fiatalok, erre a maguk erején fel-növése és felszínre törésre emlékeztünk vissza, átgondolva, hogy akik ma következnek az életvízében,

A megmaradt és elszakított magyarság együttműködése

— Ha van kérni valónk, az itt élő tanyavégieinktől, ez a törekvésünk megértése, hogy ellenérzésekkel ne találkozzunk, mert ez nagyon fájdalmas volna. Nincs is erről most már szó. A politikában otthon vagyunk illetékesek, a trianoni szerződés szövegéből nem lehet kimagyarázni azt, hogy a kulturális és gazdasági elzáró határvonalnak fenn kellene állnia. A kulturális, de főképpen a gazdasági elzáró határvonal pedig fenn áll, a körülmények közénk emelték. Az összeköttetéseknek gyakorlati törvényességét akarjuk a valóságban elismertetni és bevezetni, mert nélkülük az erdélyi magyar nép nagy pusztulásnak van kitéve. Ha gazdaságilag meg tudnánk szilárdi-

sokkal nehezebb körülmények között vannak, mint voltunk mi annak idején. Ez az átgondolás kötelességeket rótt ránk, amiket az egyéni erőkhöz mérten vállaltunk is. Az erdélyi magyar közéletnek talán idehallatszó híreiben sokszor fordult elő az ilyen kifejezés: székelyek előretörése... székelyek előretörni akarása. Távolból alán nem lehetett ezt könnyen megérteni, de semmi más célja, magyarázata nincsen ennek, mint az a munka, amely az ilyen kötelességek vállalását jelenti. Nem szónoklatokból áll ez, vagy legalább is nem csak pódiumi szereplésekből, hanem a dologból, amelyeknek anynyi rengeteg nehézsége és akadályja van, hogy megnehezíti az egyéni életünket. E nehézséggel szemben lelkiismereti megnyugvást ad az a tudat, hogy a szándék a legjobb indulatból nőtt ki.

tani a földet a talpunk alatt, akkor szembe tudunk nézni a jövővel. Egyelőre szomorú a hír, de az az újság Erdélyben, hogy a gazdasági gondok sokkal nagyobbak, semhogy az elbírásnak kilátásait tisztán láthatnók.

Az elmondottakhoz hozzáfűzni valót a még hátra levő két előadásra fogja elmondani dr. Zágoni István. Debrecen városa méltán lehet hálás a Nyári Egyetem vezetőségének, akik lehetővé tették ennek a nagytudású írónak 3 előadása megtartását, mellyel nagyban emelte a Nyári Egyetem programjának egyébként is magas színvonalát.

Székely Molnár Imre.

Kirabolták a nyiregyházi zsinagógát

Nyiregyházáról jelentik: Kedden reggel öt órakor arról értesítették a nyiregyházi államrendőrség bünyügyi osztályát, hogy az éjszaka ismeretlen tettesek

betörték a nyiregyházi orthodox zsidó egyház Kiss-téri zsinagógájába, ahol felfeszítették a perselyeket és

ellopták a perselyben levő pénzt.

Érdekes, hogy a zsinagóga Wertheim-kasszáját nem bántották és az ezüst tárgyakat — melyekhez könnyen hozzáférhettek volna, — sem lopták el.

Husz polgári rendőr, tisztviselő és detektív van munkában, hogy a rablókat kézrekerítse.

Tovább dul a harc a debreceni cementmakadám utak körül

A minisztérium kiküldöttje nem is látta az utakat, mégis rossz véleményt adott

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Agrikultura nevű debreceni vállalat, amely a cementmakadám utakat építette a városban, kérelemmel fordult a városi tanácshoz, illetőleg a közgyűléshez, hogy a cementmakadám utak megvizsgálására küldjön ki egy pártatlan törvényhatósági bizottsági tagokból álló bizottságot. A belügy-minisztérium ugyanis rossz véleményt adott a cementmakadám utakról és a burkolási programon jóváhagyása alkalmával egyenesen eltiltotta, hogy Debrecen város ilyen utakat építsen. Az Agrikultura emiatt panasszal fordult a kereskedelmi miniszterhez, a kinek bejelentette és adatokkal bizonyította is, hogy a cementmakadám megvizsgálására kiküldött mi-

niszteri tanácsos nem is nézte meg az utakat.

A közlekedési bizottság szerdai ülésén Freund Jenő, aki minden közelebbi ügyben a legteljesb mértékben érdekelt, amennyiben egyik nagy konkurrens közelebbi vállalattal való szoros kapcsolata közismertek, felszólalt és a bizottság kiküldése ellen emelt szót. A közlekedési bizottság azonban kimondotta, hogy a bizottságot kiküldi, azzal megvizsgálattja a cementmakadám utakat és csak a jelentés beérkezése után döntenek arról, hogy építenek-e még több cementmakadám utat Debrecenben. A bizottság tagjai: Debreceni Jenő, Balás Károly máv. üzletigazgató és Radó Rezső lelték.

Majdnem **ingyen étkezhet,** mert

4 fogásos ebéd csupán 80 fillér, vacsora 60 fillér. Csapó-utca 19. (Udvarban közvetlen balra.) Bejárat a Csokonai-színház mögött is, a gyermek játszótérrel szemben. Ebédidő 12—2-ig, vacsora 6—9-ig. Gyönyörű kerthelyiség.

HIREK

1928 július 19 (Csütörtök)

Prot.: Emilia. Kath.: P. Vince.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Az enyhülés dacára még mindig meleg idő várható helyi zivatar hajlammal.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10 1-ig, délután 4—7-ig.
A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

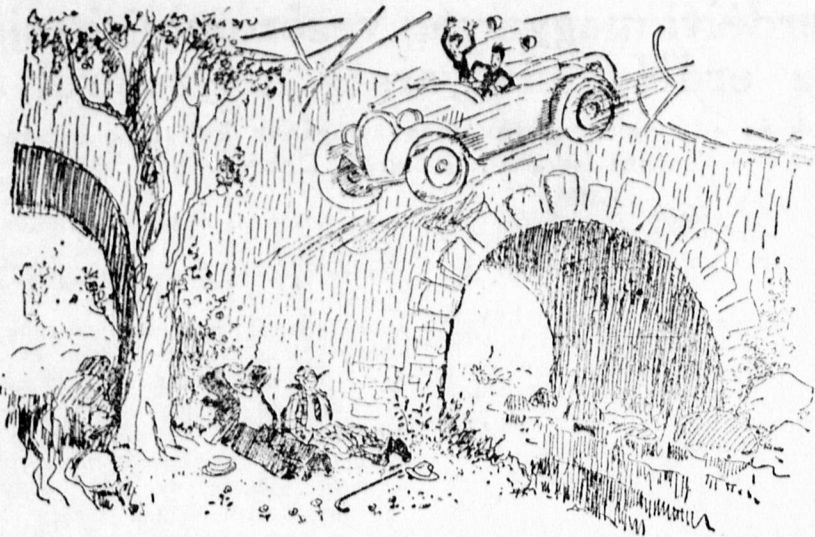
— **Dr Szabó István kinevezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr Szabó István debreceni egyetemi bölcsészeti tanársegédet, Debrecen tudományos életének kiválóan képzett fiatal tagját a M. kir. Országos Levéltárhoz az Országos Gyűjteményegyetem létszámba első osztályú levéltári segédtszék kinevezte.

— **A Nyári Egyetem csütörtöki órarendje.** Csütörtök reggel 8 órakor ifj. Tankó Béla tartja utolsó előadását a rádióról, este 8 órakor pedig a vetítés technikáját mutatja be. 9 órakor kezd meg előadásait Medveczky Károly dr egyetemi könyvtár megbízott igazgatója a könyvtartanról. Első előadásában az olvasó és a könyvtár viszonyáról fog értekezni. Azt a kérdést fogja tárgyalni, hogy mit követelünk az olvasótól és mit követelünk a könyvtártól. 10 órakor a gyermekklinika tantermében tartja meg előadását dr Bakucz tanársegéd a csecsemővédelemről. Az előadás után a hallgatók megtekinthetik a klinikai telepet. Este 7 órakor dr Vallisch Oszkár folytatja rendkívül érdekes előadását az olasz reneszánsz festészetéről.

— **A buza értéke záloglevelek augusztusi kamat fizetésénél.** Budapest, július 18. A pénzügyi központ közli, hogy a buzazáloglevelekben folyósított és buzaértékre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek fizetésekor és a buzazáloglevelek kamat szelvényeinek beváltásakor augusztusra 32.58 pengőt kell alkalmazni.

— **Rockefeller 2 millió dolláros adománya.** Párisból jelentik: Rockefeller kétféle millió dollár adományozott a párisi „Egyetemi város” építési költségeinek fedezésére.

— **A városi Da egyetemi tisztújítás.** A Városi Dalegylet 17-én tartotta meg a tagok énk részvétele mellett évi rendes közgyűlését dr Magoss György polgármester elnöksége alatt. Az évi jelentés zárószámadás és költségvetés elfogadása után, az új tisztikar a következőkben választotta meg: Elnök: dr Magoss György, társelnökök: dr Vasáry István, dr Miszti Károly, alelnökök: dr Ruzska István, dr Balla Bertalan. Főtitkár: Csapó László. Titkár: Covrik Miklós. Helyettes titkár: Szűcs Béla. Jegyzők: Kémeri M Gyula, Dobi Lajos. Pénztárosok: Nagy Dezső Nagy Lajos. Gazda: Balla Béla, Hegyessy Béla. Zászlótartó: Dóczy Béla. Szallag-tartók: vitéz D. Tóth Ferenc, vitéz Udvarhelyi Béla. Ügyész: dr Reke Guszáv. Igazgató: P. Nagy Zoltán. Karnagy: Forray István. Számvizsgálók: Biczó Gyula, Kovács Mihály. Hangverseny rendező bizottság: Elnök: Than Gyula tb. alelnök. Itt említtük meg, hogy a Dalegylet érintő megkeresések és levelezések jövőben Csapó László főtitkárhoz (Városház, házipénztár) küldendők meg.

— **Kirándulók: Nahát ez nagyszerű! Végre az ember biztonságban van az autóktól!** („Judge”)

Unger Istvánt és Kovács Terust kirabolták Nagyszöllösön

(Kassár 1 jelenti a Hajdúföld külön tudósítója.) A ruszinszki magyar színtársulat a nyári szezonban Nagyszöllösön játszik s itt érte rendkívül kellemetlen meglepetés a debreceni színházi közönség két régi kedvencét Unger Istvánt és Kovács Terust, akik jelenleg a ruszinszki társulatnál vannak szerződésben. A népszerű házaspár a napokban az utolsó pillanatban lemondta az egyik nagyszöllösi előadást, még

pedig azért, mert közvetlenül az előadás előtt észrevették, hogy kézi kaszajukat ismeretlen tettes feltörte és két év alatt megtakarított pénzüket, mely több mint 7000 cseh korona volt, elrabolta. Ilyen lelki állapotban nem tudtak felépni és ezért mondták le az előadást. A csendőrség Kovács Terust és Unger Istvánt feljelentésére megindította a nyomozást, azonban a tettest még nem találták meg.

Debrecen is azt követeli, hogy Tiszapolgárnál építsék fel az új hidat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város közlekedési bizottsága szerdán délelőtt megtartott ülésén foglalkozott a Tiszapolgárnál építendő híd ügyével, amelyet Borsoss József műszaki tanácsos ismertetett. Mint azt már tegnapi számunkban is megírtuk, Borsodvármegye, Hajdúvármegye azt kívánják, hogy a híd Tiszapolgárnál építsék fel, Szabolcs megye pedig Tiszadob és Tiszadada környékén szerezné a hídát. A mű-

szaki tanácsos rámutatott arra, hogy a Tiszapolgári-ut lenne a legrövidebb, a borsodi szénvidék közelebb kerülne az Alföldhöz és más fontos okok is amellé szólnak, hogy a híd Tiszapolgárnál építsék fel.

A közlekedési bizottság kimondta, hogy Debrecen város is a tiszapolgári megoldást tartja egyedül helyesnek és minden erővel azon lesz, hogy a híd Tiszapolgárnál épüljön fel.

Amerikai magyarok Budapesten

Budapest, július 18. A magyarországi Kossuth-zarándoklat viszonzásul az Amerikában élő magyarok elhatározták, hogy nagyobb tömegben, körülbelül ezren jönnek az idei Szent István-napra haza. Ma reggel 6 órakor érkezett meg az amerikai zarándoklat első csoportja, akiket a keleti pályaudvaron a Magyar Nemzeti Szövetség nevében Lázár Andor, majd Karácsonyi Endre ny. államtitkár üdvözölt. Az amerikai magyar vendégek délelőtt megkoszo-

ruzták Kossuth Lajos és Washington szobrát, déli 1 órakor pedig tisztogtek gróf Bethlen miniszterelnök előtt, akinek díszes oklevelet nyújtottak át.

Leharapta a felesége nyelvét

Budapest, július 18. Szerdán tárgyalta a tábla Sass László ügyét, akit a törvényszék 8 hónapi börtönbüntetésre ítél, mert különváltan élő feleségének, Vincze Gizellának leharapta a nyelvét. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és a vádlott büntetését másfél évi börtönrre emelte fel.

Mezőgazdasági
petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorolajok legolcsóbb beszerzési forrása

Magyar Fanto Művek Rt.
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József ut 42. a.
Telefon: 7-77. szám.

Olcsó passzirozó gépek kaphatók
Bészler és Dávid
vaskereskedésében, a Kossuth-szobor mellett. Telefon: 78.

— **Száz pengő helyett ötven pengő a legkisebb telefonkaució.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a távbeszélő biztosítékok legkisebb összegének leszállítása tárgyában. A Távbeszélőüzleti Szabályzat értelmében az a távbeszélő előfizető, aki az előfizetési vagy hitellezett beszélgetési díjakkal két ízben adós maradt és tartozását az előírt határidőig nem fizette meg, továbbá aki csődbe jut, kényszerű egyezségi eljárás vagy kényszerfelszámolás, avagy gondnokság alá került, végül az időleges és közös vezetékre kapcsolt állomások előfizetői biztosítékot kötelesek letenni. A biztosíték nagyságát az állomás várható forgalmához képest az érdekelt postahivatal állapítja meg. A rendelet kimondja, hogy e biztosítékok legkisebb összege a jövőben 100 pengő helyett 50 pengő.

— **Az osztályorszájáték huzása.** 2000 pengőt nyertek: 21619, 49724, 52146, 76147. 1000 pengőt nyertek: 4762, 12027, 15085, 56769, 79101. 500 pengőt nyertek: 2107, 7069, 8859, 17731, 18294, 31969, 43791, 62993, 75860, 76068. 200 pengőt nyertek: 1842, 11936, 23804, 27619, 28371, 31097, 35305, 36274, 41559, 43872, 45388, 49407, 50600, 51773, 52179, 53920, 65432, 65655, 76192, 77108, 79851.

— **Liszt Nándor „Zokon ne essék” című 200 oldalas kromis könyve,** mely a szerzőnek irodalmi, társadalmi és politikai persziflázsait, karikatúráit, humoreszkjeit, versparódiáit és szatíráit tartalmazza 4 pengő 40 fillérért kapható minden magyar könyvkereskedésben.

— **Agyonütötte a villamos áram.** A Római fürdőben halálos szerencsétlenség történt. A fürdő épületében dolgozó Solymosi József 24 éves lakatos, munkaközben véletlenül megérintette a 220 volt feszültségű villamos áramvezetékét. A magas feszültségű áram a szerencsétlen embert halálra sújtotta.

— **Meghosszabbítják az Onossai uccat.** A város közlekedési bizottságának szerdán tartott ülésén el Borsoss József műszaki tanácsos javaslatot terjesztett, hogy készítsék el az Onossai uccán a nyirábrányi vasuton átvető átjárót és az uccát hosszabbítsák meg a vámospércsi utig. Ez az utca meghosszabbításán négy előnyt jelentene a Bihari- és Nyilas telepek lakosságára, mely jelenleg csak nagy kerülővel tud közlekedni ezen a részen. Az uccát meghosszabbítása 6000, a vasuti átjáró elkészítése 8000 pengőbe kerül a sorompóval együtt. A bizottság a tervet elfogadta, azonban csak az uccát meghosszabbítására kér 6000 pengőt a közgyűléstől, míg a sorompót és az átjárót a MÁV-nak kell majd elkészítenni.

— **Katonazene a tisztizetenniszben.** A katonatiszti lawntennisz keretben minden péntek délután fél 18 órától fél 20 óráig a 11. honvéd gyalogezred zenekara hangversenyezik. Minden szombaton este 21 órától éjfél után 1 óráig tánczene van. Szombaton meleg vacsora is kapható. Azok részére, akik vacsorajegyüket pénteken este megváltják — a vezetőség a vacsorát eltéti. Vacsorajegyeket a katonatiszti lawntenniszkeret felügyelő altisztjénél, a vegyesdandárparancsnokság épület kapusánál és az úri kaszinó borbélyánál lehet kapni. Egy sült ára kenyérrel 1 pengő 20 fillér.

— **Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.**

Magára borította a forró levest. Kiss Mártonné 28 éves Kurucz-utca 19. szám alatti lakos szerdán délben lakásán ebédet főzött. Az asszony épen a tűzre akart fát rakni s miközben hirtelen lehajolt, kezével magára rántotta azt a fazekat, amelyben a leves forrt. A mentők súlyos égési sebekkel szállították ki a belgyógyászati klinikára, ahol ápolás alá vették.

Elaggott kereskedők támogatása. A Kereskedő Társulat választmányára Kontsek Miklós kezdeményezésére kimondta, hogy az elaggott, szegény kereskedők rendszeres anyagi támogatására hívja fel a kereskedő társadalmat, amelynek tagjait felkéri, hogy egyéni viszonyaikhoz mért havi járulékot ajánljanak fel e célra. Már az első jelenlevők közül a Társulat 30 pengős havi adománya mellett Sesztina elnök, Békés alelnök, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts Emil, Bosznay Dezső, Deutsch Lajos, Kardos László, Bagiak, Króh Vilmos, Madár István, Pálffy Tibor, Szabó Sándor és Jenő, Vadászi Sándor, Weisz Márton azonnal felajánlottak megfelelő összegeket és ezidőszent már mintegy havi 130 pengő van feljegyezve, ami alapját képezheti egy jótékonyági akciónak, amelyhez a kereskedők további támogatását kéri a Társulat. Az akcióhoz csatlakozásukat jelentették Asztalos József, Barna György, Bíró Árpád, Hornyátsék István, Jóna János, Kántor Ernő, Király István, Kocsák György, Zengewald Géza. Az akcióban résztvevők felkéretnek, hogy vasárnap, július 22-én fél 11 órakor a Társulat I. emeleti előcsarnokában jelenjenek meg.

Napszurás következtében meghalt arató-asszony. A nagy kánikulai meleg, mely mint ismeretes ország-szerte, Debrecenben volt a legnagyobb, áldozatot is követelt. Özv. Varga Sándorné 45 éves aratómunkásnő kint dolgozott a macsi gazdaságban. Délfelé rosszul lett, elvesztette eszméletét. Mire a mentők megérkeztek, már meghalt. Az egyetemi klinikán megállapították, hogy halálát napszurás okozta.

Lil omtipró munkás. A debreceni rendőrség letartóztatta Sebők Bálint 44 éves malom-munkást, aki egy 9 éves kisleány ellen erkölcsellen merényletet követett el. Kihallgatása alkalmával a munkás részletes beismerő vallomást tett. A rendőrség a lil omtiprót átadta a debreceni kir. ügyészség fogházának.

Meghalt a hideg sörtől. Piskolti Béla 28 éves berettyóújfalui cipész-szolgája a napokban a Berettyóban fürdött. Fürdés után betért a vasúti állomás melletti vendéglőbe, ahol egy pohár jéghideg sört ivott meg. Másnap rosszul lett s az orvos kétoldali tüdőgyulladást állapított meg nála. A beteg állapota napról-napra rosszabbra fordult s hétfőn délután meg is halt. Nagy részvét mellett temették el.

Készénpör körülbeül 40 q a Pavillon-laktanyában a III. zászlóalj gazdasági hivatalában eladó.

500 darab kerekpar eladása darabonként is. 5 pengő heti részlet. Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakr motorkerékpárok rak tára és képvisellete. Háromkerékű teherszállító motorkerékpárok. Leg-olcsóbb beszerzési forrás Császár János műszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, klrakatok tűkőrzése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

A serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor, bél és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Nyarálók figyelmébe! Woerl, s utikönyvek, valamint Baedecker-féle utikalauzok az összes nyarálók és fürdőhelyekről legújabb kiadásban kaphatók Császár Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. Telefon: 2-9.

Rádió-műsor. Budapest, csütörtök délelőtt 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. — Közben 12 órakor déli harangszó az egyetemi templomból. — Utána: Zongorahangverseny, 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 5: Bosin Endre novellái: „A pehelypaplan” és a „Delgoska”. Felolvassa a szerző. 5.40: Gerő László felolvassa: „A mezőkövesdi matyók élete és népművészete”. 6.20: Gáspár Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 7.30: Gyorsírási tanfolyam. (Szlabey Géza tanár.) 8.15: Előadás a Studióból: „Váljunk el”. Színjáték 3 felvonásban. 10.40: Pontos időjelzés, hírek. 11: His Masters Voice, keringő-lemezek.

Külföld. Bécs (517,2 és 577) délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny, 8.05: Skurawy alpesi színjátékának közvetítése. Berlin (483,9) délután 5: Hangverseny, 8.30: Tarkast, 10.30: Táncczene. Boroszló (322,6) délután 4.30: Szórakoztató zene, 9.20: Zongorahangverseny. Majna-Frankfurt (428,6) délután 4.30: Operett-részletek, 9.25: Hangverseny, 7.15: Fuvós-zene, 8.10: Szimfoniad. 9: Hangverseny Brünnből, Róma (447,8) délután 1.30: Rádió-trió, 5.30: Zenekari hangverseny, 9: Olasz operett-est. London (361,4) délután 4: Orgona, 4.30 és 6: Táncczene, 7.45 Varieté számok, 8: Népszerű hangverseny, 9.35: Tarkast. 10.35: Táncczene.

Mutassa meg rossz fogát, mög fogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

18.227/928. I.

Árverési hirdetés

A városi Tanács közhírré teszi, hogy a Ferenc József-ut 26/28. sz. bérházban levő III. emelet 21. sz. lakásnak a kapubejárat feletti két utcai — a lakástól elrekesztendő — szobája bérbeadására f. évi július hó 25-én, szerdán d. e. 10 órakor a Városháza tanácsstermében nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A bérleti idő a folyó évi augusztus hó 1-én kezdődik s három évig tart. Kiküldési ár: évi 1000 pengő bér. Bánatpénz: a kiküldési ár 10%-a. Utóajánlatnak helye nincs. A részletes árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztályban (Városháza emelet 36) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debrecen, 1928. év július hó 16-án. A városi Tanács.

ÉPÍTKEZÉSHEZ

csakis gyorsankötő „RAPID” hidraulikus örölt meszet használjon, mert gazdaságosabb, mint a darabos mesz. Előnyei az örölt meszet nem kell leoltani, azonnal leoltás nélkül habarcs készíthető, szilárdsága a cementtel javított fehér mesz habarcsé al azonos, 1 m³ homokhoz 1 q rapid mesz szükséges. Sajat érdekében próbálja ki a rapid meszet és sohasem fog mást használni. Kap-**BARTHA** építkezési anyagok telepén **DEBRECEN, Ispóty-utca 3/b.** Telefon 7-85. Kérjen prospektust!

SZINHÁZ

Mozgósínházak közleményei: Szerda—Csütörtök:

URÁNIA

Két attrakció! Ne játsz a tüzzel

három házasság meséje 7 felvonásban. A főszerepekben: Jaqueline Logan, Robert Frazer.

Megelőzi: **A papa kedvence** vigjáték 8 felvonásban A főszerepekben: Bebe Daniels.

Péntektől! Péntektől! A két legjobb magyar film! Jókai örökbecsű regénye:

Az aranyember Mikszáth Kálmán közismert regénye: **Szent Péter esernyője**

VIGSZINHÁZ

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTERNEK! Világattrakció!

A fekete rózsá dráma a déli szigetek egy paradicsomi szigetéről 10 felvonásban. A főszerepekben: Warner Baxter, Gilda Grey, Julianna Johnston.

Megelőzi: **Le a kalappal és Tévedni asszonyi dolog** boházato.

Péntektől! Péntektől! **Világfilm!** Lewis Wallace világhírű regénye filmen:

BEN HUR A főszerepekben: Ramon Novarro, Mae Mc Avoy és Betty Bronson.

TESTEDZÉS

A DEAC országos atletikai versenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A DEAC országos atletikai versenye

Bikszádi gyógyforrasviz

gyomorfájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb.

Előfizetőinkhez!

A „Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdi, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivagni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni.

Kérem a „Hajdúföld”-et, melyet eddig.....

cimre kézbesítettek, hó tól

hó ig a következő címre küldeni:

Név:

Uj cím:

lesz a vasárnap sporteseménye, amely a keleti kerület legjobbjain kívül a Müegyetem és a MAC athlétáit is starthoz gyűjti. A Müegyetem csaknem teljes athléta gárdájával vesz részt a versenyen és biztos indulói Ferenczy Ödön 400 méteres gátfutó országos és főiskolai bajnok, Dénes Emil többszörös gátfutó országos és főiskolai bajnok, Király István főiskolai és mult évi országos rudugró bajnok, továbbá Parcer Ferenc, Szentgyörgyi Imre és György, Váry Zsigmond stb. A MAC-ból Molnár Ferenc kiváló hármas és távolugró bajnokunk áll start-hoz a versenyen. A versenynek külön eseménye lesz a diszkosz és gerelyvetés, amennyiben a párisi főiskolai olimpiász szempontjából figyelembe vehető athléták indulnak. Különösen a diszkoszvetést kíséri nagy érdeklődés, mert hosszú idő után ismét visszanyerte régi formáját Regős, a DGASE országos ifjusági rekorder és főiskolai bajnok és rekorder diszkoszvetője, aki legutóbb Szolnokon 40 méteren felüli eredményével győzte le a Müegyetem nagyképességű diszkoszvetőjét a szintén 40 méteren felül dobó Parcer. A gerelyvetésben pedig V. Tóth Antal DEAC kerületi bajnok startja ígér eseményt, mert ha 50 méteren felül dob a versenyen, úgy ő is bekerül a főiskolai válogatott keretbe és ő is résztvesz a párisi főiskolai olimpiáson. Ellenfelei mindenesetre lesznek Váry MAFC és Gali DEAC személyében, mert Gali revánsot akar venni a kerületi bajnokságban szenvedett vereségért s így itt is érdekes küzdelem lesz.

A verseny vasárnap délután 4 órakor kezdődik az Egyetemi Sporttelepen.

MTK—NSC 5:3 (2:1). Vízpolobaj-nokság

A két csapat szerdán este játszotta le esedékes bajnoki mérkőzését, amelyen a kék fehérek rutinosabb csapata bizonyult jobbnak. A MTK dobta a vezető gólt Schlenker révén, amelyet Homonnay II. gólja követ. Az NSC Pedisán révén 4 mes dobásából éri el gólját. Szünet után Homonnay II. és Schlenker lényegesen javítják a MTK helyzetét, majd Wagner pompás doplerja kerül hálóba, amíg végül Homonnay II. beállítja a végeredményt.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.54^{1/2}

Budapest 90.54 és fél, Berlin 123.85, New-york 519.47 és fél, London 2525.25, Páris 76.33, Milano 27.21, Prága 15.39 és egyne-gyed, Belgrád 9.12, Szófia 3.75, Bukarest 3.17, Varsó 58.15, Bécs 73.25, Amsterdam 209.05 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.90—28.05, száz belga 80.10—80.40, száz cseh korona 16.96—17.04, száz dán korona 153—153.90, száz dinár 10.04—10.10, száz dollár 570.60—572.60, száz francia frank 22.60—22.80, száz hollandi for-int 230.60—231.60, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz lei 3.49—3.54, száz lira 30.20—30.45, száz német márká 136.90—137.40, száz norvég korona 153—153.60, száz osztrák schilling 80.80—81.15, száz spanyol peseta 94.25—94.85, száz svájci frank 110.45—110.85, száz svéd korona 153.30—153.90 P. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszokorona aranyat 23.30—23.40, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1.10—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonapiac.

A készárúpiacra a forgalom a kínálat tartózkodása miatt megcsappant. Az új búzát 27.80—28.30, a rozst 24.50—24.75 pengővel jegyezték.

A liszt- és őrlémenyiacon a malmok nem változtatták meg lisztárait. A korpa olcsóbbodott s budapesti paritásban méter-mázáját 22.75—23 pengővel jegyezték.

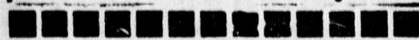
A termények piacán a tengeritermés-ről általában igen rossz a vélekedés. A tavalyi termésű tengeri iránt élénk volt a kereslet, azonban áru egyáltalán nem került a piacra. A tengerit 29—29.65 pengővel jegyezték. A zabért, amely iránt szintén élénk a kereslet, 34 pengőt, sőt ennél magasabb árakat is fizettek. Az új árpa névleges ára minőség szerint 23.50—24.50 pengő. A mag-piacon a repcét 42.50 pengővel jegyzik.

Állatvásár.

A sertésvásárra 671 darab sertést és 50 darab süldőt hajtottak fel. Eladatlan maradt 260 darab. A vásár irányzata nem változott. Árak: Ia öreg zsirsertés 152—154, IIa 143—146, fiatal nehéz 161—162, kiv. 163, kö-zepes 158—160, kiv. 162, könnyű 136—144, szedett közép 150—154, urasági angol 158—166, szedett angol 144—148, süldő 140 fillér kg.-ként. — A borjuvásárra felhajtottak 802 darabot. A vásár lanyha volt. Kg.-ként 20 fillérral estek. Ia borju 124—132, kiv. 136, IIa 116—120 fillér kg.-ként élősúlyban.

Legjobb szórakozóhely a Bocskai-terti Meteor-mozi.
Tulajdonos: Csomor Gyula.

969. szám.
1928. vht.

Árverési hirdetmény

Alulírott végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-pesti központi kir. törvényszéknek 1928. évi 9208. számú végzése következtében dr. Widder Gyula ügyvéd által képviselt Kohn Fülöp javára 226 P 92 f. s jár. erejéig 1928. évi június hó 5-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3070 P — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti berendezés, függőlámpák, kovács vas, vertheim-szekrény, fegyver és tájska nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a püspökladányi kir. járásbíróóság 1928-ik évi Pa. 1905. számú végzése folytán 226 P 92 fillér tőkekövetelés ennek 1928. évi március hó 1. napjától járó 10% kamatai egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 94 P 59 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig. Nádudvaron a végrehajtást szennvedőnél 1928. évi július hó 31-ik napjának délelőtti fél 12 órája határidővel kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsíron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Püspökladány, 1928. évi július hó 4. napján.

Olvashatatlan aláírás,
kir. bír. végrehajtó.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Izlelje meg a

gróf Desewffy-féle
uradalom kiváló minőségű
tokaji borait

Szent Anna-utca 5. szám alatt.

A jöhrnevű Petrik Károly üzlete mellett. Telefon: 8—96.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET.

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Fürdőről
ittthon — végig. Baj nincs. Jó légy.
Gy.

LAKÁS

Butorozatlan
udvari szoba magános urinőnek kiadó. Péterfia u 30. 502

Butorozott
szoba, szép, tiszta, azonnal kiadó Török Bálint-u. 25. Ugyanott szép virágos leánderek eladók. 505

Butorozott
szoba kiadó azonnal, Simonyi-ut 26. D. alatt. 504

Butorozva
utcai kétszoba, konyha kiadó. — Egyiket lehet üressen. Némethy. Csapó-u. 71. 924

Kétágyas
csinosan butorozott szoba augusztus elsejére kiadó, Szent Anna 29., keresztépület. 999

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

AJÁNLAT

Gyönyörű
Tusnád fürdőn Birike-villába napi 20 leitől nyaralókat elfogadunk, tartózkodás szeptemberig díjtalan. Értekezhetni Török Bálint-u. 25. 506

Öreg uriember

mellé gazdaasszonynak ajánkozom. Cim a kiadóban. 40

Üzlethelyiségnek,

irodának, műhelynek kiadó Kossuth-utca 7. alatt egy két és egy egy helyiségű udvari helyiség, dr. Borzso-vay Jenő ügyvédnél, Csapó-u. 4. 32

Zamatos hazi óbor

1.30 P. 25 liternél 1.20 P. Csapó-utca 27. Szathmárynál. 503

Nyári szünet

alatt olcsó magán-, esetleg csoport-órákat vállal elismerten jöhrű zongoratanárnő. Nyári hónapok alatt kívánságra magyar nótákat is tanít. Cim a kiadóban. 929

Női kalap

a „Baby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kásposta mellett. 1772

Elsőrendű

házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre. Csapó-utca 19. sz., (Knoll-ház). — Udvaron közvetlen balra. 846

Német tanár

Bécsből vállalná keresztény családnak németül való oktatását lakás-és ellátás ellenében két hónapon át. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatala továbbítja. 982

Boreladás!

Saját termés Arany János 30. 1 P-től 1.80-ig egész nap, Rázsó Gyula-u. 2. sz. 2—6-ig 80 fillértől 1.30-ig literenként is, mindkét helyen jégbe-hűtve. 920

FILE, HIMZÉS,

kelim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki megrendelést elfogad. 877

ELADÁS

Eladó
egy rövid zongora és egy modern mangorlógép, Kandia-u. 6. 952

KERESLET

Boltiszolganak
fiut vagy lányt keres Engel ékszerész, Piac-utca 52. 47

Gazdaasszony,
aki minden munkát végez, egyszerű háztartás vezetésére idősebb urhoz vidékre azonnal felvétetik. 46

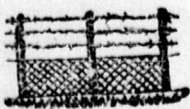
Kifutó fiut
vagy leányt, erős és munkabíró, megbízható szülők gyermekét azonnali belépésre keres Engel ékszer-üzlet, Piac-utca 52. 42

Daják
50 pengő fizetéssel csecsemőjükkkel együtt felvétetnek a gyermekklinikán Nagyerdő. 44

Női szabóság
kézi lányok és tanulók felvétetnek. Pásztor, Homok-utca 109. 43

Középiszkolai
szolid leánykát jövő tanévre kosztra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tiszviselő. Cim a kiadóban. 917

Kovács Gyula
vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!